

назустріч вступній кампанії

ПОГЛЯД

2 липня 2013 року 6 (152)

газета Ужгородського національного університету

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ: ЗАПОБИГАТИ ХВОРОБАМ, ДБАТИ ПРО ЗДОРОВ'Я

У БІЛИХ ХАЛАТАХ

Суворі в навчанні, невгамовні у відпочинку

Рятувати людські життя — без сумніву, героїчна професія. Для цього потрібні не лише досконалі знання, а й залізна витривалість та рішучість. Саме таких якостей студенти набувають на медичному факультеті УжНУ.

Медфак — один із перших серед чотирьох (разом із історичним, філологічним та біологічним) новостворених підрозділів університету, відіграв важливу роль у становленні та розвитку системи охорони здоров'я області. За час існування підготував більше ніж 7600 лікарів, котрі працюють не лише в Україні, а й у державах близького й далекого зарубіжжя.

18 жовтня 1945 р. Рада народних комісарів УРСР видала постанову за №1709 про відкриття Ужгородського державного університету. Цей день вважається офіційним днем народження й медфаку. Перший набір на нього відбувся взимку 1946 р. всупереч усім канонам початку навчання у вишах.

За останні роки факультет набув значних досягнень у фаховій підготовці студентів, що було зумовлено відкриттям двох нових спеціальностей. З 2002 р. почали готувати медсестр (бакалаври), а з 2004 — фармацевтів.

Підготовку фахівців забезпечують колективи 17 кафедр: анатомії людини та гістології, біохімії, фармакології та фізичних методів лікування, пропедевтики внутрішніх хвороб з курсом валеології та основ медичних знань і вищої медсестринської освіти, загальної хірургії з курсами травматології, оперативної хірургії та судової медицини, фізіології та патофізіології, факультетської терапії, хірургічних хвороб з курсами дитячої хірургії, ЛОР-захворювань, офтальмології та урології, дитячих хвороб з курсом дитячих інфекційних хвороб, акушерства і гінекології, соціальної медицини та гігієни з курсом історії медицини, онкології з курсами радіаційної медицини та реаніматології, госпітальної терапії, неврології, нейрохірургії та психіатрії, мікробіології, вірусології та імунології з курсом інфекційних хвороб, медицини катастроф та невідкладних станів з курсом цивільної оборони, шкірних та венеричних хвороб з курсами ВІЛ-інфекції, патоморфології і фтизіатрії, фармацевтичних дисциплін. Тут працюють майже 150

викладачів, із них понад 30 докторів наук, професорів, 80 кандидатів наук, доцентів, 7 заслужених лікарів України, 4 академіки громадських академії наук, 5 членів спеціалізованих рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, 2 заслужені винахідники України, 1 лауреат Державної премії, 1 заслужений працівник освіти України.

На факультеті навчаються студенти з різних регіонів України, а також із Росії, Білорусі, Придністров'я, Туркменістану, Угорщини. Серед випускників підрозділу — громадяни Румунії, Молдови, Угорщини, Лівану, Сирії, Гвінеї-Бісау.

Навчальна база факультету — це головний корпус, численні відділення обласних, міської, відділкової клінічних лікарень, чотири поліклініки, шість диспансерів. Для проведення виробничої практики використовуються районні лікарні Закарпатської області, які є багатопрофільними лікувальними закладами.

Медфак УжНУ з року в рік розширює географію міжнародних зв'язків. Так, наприклад, останнім часом лекції для студентів читали професори з Австрії, Німеччини, Франції, США, Угорщини. Викладачі факультету проходили наукове та педагогічне стажування в

Японії, Нідерландах, США, Шотландії. Аналогічне стажування та виробничу практику наші студенти мали в США, Греції, Угорщині, Словаччині та інших країнах.

На факультеті активно проводяться культурно-масові заходи (спортивні змагання, вечори Гіппократа, КВН, «Міс медфаку» тощо). Спортсмени — неодноразові переможці університетських спартакіад. Працює студентське наукове товариство. Тільки за останні 5 років юнаки й дівчата опублікували понад 300 статей. При кафедрах у гуртках до наукової роботи залучено близько 250 представників різних курсів. Студенти є переможцями олімпіад як в Україні, так і за її межами.

«У нас на парах завжди цікаво й весело, — упевнено засвідчила студентка 5 курсу Оксана Корпош. — Траплялися кумедні випадки, казуси. Були пари веселі й серйозні. Запам'яталося наше найбільше колективне навчання. Спочатку на кафедрі анатомії, де вивчали препарати, із часом — підготовка до модулів із різних предметів. Поки вивчаєш яку-небудь хворобу (або орган чи систему), тисячу нових термінів не тільки запам'ятаєш, а й вигадасеш».

«Найбільше згадую перший похід у лікарню, — розповідає студентка 3 курсу Валерія Глотова. — Коли ти, наче маленька дитина, потрапила у свою мрію. Як і професійні лікарі, стоїш у медичному халаті й

ЗДОБУТКИ

Є ким і чим пишатись

У Закарпатському обласному музично-драматичному театрі відбулися урочистості з нагоди 68-ї річниці випуску лікарів та 5-го випуску провізорів (фармацевтів).

Відкривали свято декан медичного факультету, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України Олександр Болдіжар, голова обласної державної адміністрації Олександр Ледида та доктор технічних наук, професор, ректор Ужгородського національного університету Федір Ващук.

О.Болдіжар, звертаючись до випускників, сказав: «Дорогі колеги! Тепер можна вас так називати. Сьогодні традиційне свято на медичному факультеті з елементами суму. Ми прощаємося з вами. Зичимо успіхів у роботі, родині, успіхів у всьому, до чого будете докладати душу й серце. Хай вам у всьому щастить!»

О.Ледида наголосив, що відсьогодні випускники отримали право лікувати: «У ваших руках здорове життя людини. Я бажаю вам виправдати цю довіру, бути гідними випускниками престижного факультету. Знаю, що здобути за шість років навчання знання будете використовувати, примножувати та досягати нових висот у кар'єрі. Зичу наснаги, мудрості та благополуччя. У добру путь!»

Натомість Ф.Ващук зауважив: «Упевнений на сто відсотків, що мій підпис на кожному дипломі не був помилковим. Ви все життя пам'ятимете гімн України, клятву Гіппократа та рідний університет!»

Після вручення дипломів випускники УжНУ урочисто дали клятву Гіппократа. 24 студенти отримали дипломи з відзнакою.

Для абітурієнтів нагадаємо, що медичний факультет Ужгородського національного університету нараховує 17 кафедр. При кафедрах працюють 20 студентських гуртків, де кожен охочий може залучитися до наукової роботи.

«У нас можна здобути освіту за трьома спеціальностями — «Фармація», «Лікувальна справа» та «Сестринська справа». Університет забезпечує не тільки навчання, а й інтернатуру. Той, хто отримає диплом медичного працівника, має державну роботу, яку цінує кожна людина. Лікар завжди залишається лікарем за будь-яких суспільних обставин», — переконаний заступник декана медичного факультету УжНУ, кандидат медичних наук, доцент Сергій Бойко.

Тож якщо ви плануєте рятувати життя людей, учитися у кваліфікованих спеціалістів, заслужених лікарів України — вам на медичний факультет УжНУ!

Марія ЧАВЕРГА,

студентка відділення журналістики.

відчуваєш: по тобі бігають мурашки. Звісно, поступила на медичний не лише заради цього, але, на мою думку, дуже важлива річ — відчуття себе частинкою своєї мрії».

Гордістю факультету є випускники, котрі працюють у провідних науково-медичних закладах: професор І.Логай (до 2004 р. — директор Одеського НДІ очних хвороб ім. академіка Філатова); академік АМН Росії, професор А.Циб (директор Радиологічного центру Російської академії медичних наук, Обнінськ, Росія); професор П.Мошчич (завідувач кафедри педіатрії Київського національного медичного університету); член-кореспондент АМН України, професор М.Поліщук; член-кореспондент АМН України, професор В.Нетяженко (декан 2-го медичного факультету Київського національного медичного університету ім. О.О.Богомольця). Професор В.Русин був ректором УжНУ у 2004 — 2005 рр.

Отож якщо білий халат вам до лиця, а піклуватися про здоров'я інших — покликання, медичний факультет запрошує!

Елізавета ЗЕЛЕНЮК,

Валерія ДЕЖИНА,

Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентки відділення журналістики.

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ: ЗАПОБІГАТИ ХВОРОБАМ, ДБАТИ ПРО ЗДОРОВ'Я

НА ДОЗВІЛЛІ

День Гіппократа

Уприміщенні Закарпатського обласного музично-драматичного театру медичний факультет УжНУ святкував День Гіппократа. Традиційно свято відкривав декан медичного факультету, професор, заслужений лікар України Олександр Болдіжар. Він привітав усіх студентів із Днем науки й побажав гарного вечора.

Дійство розпочалося з нагородження переможців XI практичної конференції «Науковий потенціал молоді — прогрес медицини майбутнього». Лауреатів відзначив завідувач кафедри факультетської терапії, професор Тарас Ганич.

У стінах драмтеатру глядачі переносилися на шоу «Детектор брехні», дивилися трилер «Моє перше нічне чергування» та побували з викладачами медфаку в свротурі. Також, окрім факультетських команд КВН «Медсестра Тамара» та «Ударна доза», присутні розважали члени Клубу веселих і найкмітливіших із Мукачева «Хватило нефантазії», випускник медичного факультету Юрій Кузьма в дуеті із сином Іваном. Другокурсниця Мар'яна

Лашик заспівала чудову пісню. Відтак святкування перенеслося в один із нічних клубів Ужгорода.

Насамкінець Христина Щубелка, студентка 5 курсу, зазначила: «Вечір Гіппократа має довгу історію, чимало наших викладачів у ньому брали участь. У нас є велика команда — основні ідейники. Це теперішні мої колеги, однокурсники. Радіємо, що коло гумористів значно вирросло, молодші студенти зацікавлені в цьому святі й стараються писати якісний гумор. Ми, своєю чергою, намагаємося передати їм усе, що знаємо з цього приводу, бо нам залишилося ще рік. Організацією свята займалися 2,5 місяця. Показником популярності концерту є те, що білети розібрали за 2 години. Загалом охочих набагато більше, ніж, на жаль, може вмістити найбільший зал в області — зал драмтеатру. Особливістю вечора є те, що ми жартуємо над студентським життям, ставимо пародії на викладачів, які самі дуже люблять цей захід. Більшість наставників уміють посміятися із себе, адже всі наші сценки про них створюємо з любов'ю».

Марія ЧАВАРГА,
студентка відділення журналістики.
Фото **Петра ЛЯХА,**
студента стоматологічного факультету.

НАПРАЦЮВАННЯ

Медичний напрям в УжНУ набуває нових перспективних обрисів

Під час засідання Ради ректорату УжНУ було озвучено ряд напрацювань робочої комісії, що займається питаннями вищої освіти в галузі охорони здоров'я. Як відомо, наразі в нашому університеті діють три факультети і один інститут (разом це 33 кафедри) медичного спрямування. Кінцевою метою реформ у цій сфері є якісна підготовка фахівців.

Ректор УжНУ, доктор технічних наук, професор Федір Ващук прокоментував: «Факультети медичного спрямування — невід'ємна складова університету. Це наш бренд і гордість. Для налагоджен-

ня ефективного функціонування згаданих підрозділів створена спеціальна робоча група, яка вже подала ряд пропозицій».

За словами ж проректора, доктора медичних наук, професора Юрія Перести, «створення робочої групи з питань функціонування кафедр медичного спрямування дозволило вперше за останні 10 років приймати рішення з питань оптимізації роботи прозоро, відкрито, із залученням до обговорення викладачів, завідувачів кафедр факультетів».

Насамкінець слід додати, що вже справді заплановано ряд новацій. Так, подано документи на відкриття спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальностей «Терапія», «Сімейна медицина» та

«Стоматологія». Ідеться про відкриття медичного журналу під назвою «Intermedical Journal», засновниками якого будуть УжНУ (Україна) та університет імені Павла Йозефа Шафарика (Словаччина); розглядаються можливості відкриття науково-дослідницьких центрів на базі кафедр медичного спрямування; планується і реалізація гранту Європейського Союзу за програмою ERASMUS у співпраці з вищими навчальними закладами ЄС — Дебреценським і Кошицьким медичними університетами — разом із УжНУ на суму понад 1,5 млн євро. Частина цих коштів у перспективі скерують на обслуштування теоретичних кафедр медичного факультету нашого вишу (а це приблизно 300 тисяч євро).

СПІВПРАЦЯ

Навчально-методичний комплекс сприятиме випуску медичних працівників

В УжНУ зробили перший крок до формування єдиного освітнього медичного простору на Закарпатті. Ректор Федір Ващук та Марія Продан, директор Берегівського медичного коледжу, підписали договір про створення навчально-методичного комплексу «Ужгородський національний університет і Берегівський медичний коледж». При підписанні документу також були присутні Роман Шніцер, начальник управління охорони здоров'я Закарпатської ОДА, та Юрій Переста, проректор із науково-педагогічної роботи нашого вишу.

Навчально-методичний комплекс — добровільне об'єднання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та Берегівського медичного коледжу, — ідеться в договорі. Також створюється рада коледжу, яка здійснюватиме управління в підготовці фахівців вищої кваліфікації. Випускники закладу першого рівня акредитації зможуть продовжувати повну медичну освіту. Для цього допоможуть ліцензувати додаткові спеціальності, які наразі є в УжНУ.

Згідно з договором, коледж залишається окремою юридичною особою при університеті з різним ступенем підготовки фахівців. «Ми хочемо домогтися, щоб у нас була забезпечена ступенева освіта, починаючи з 9 класу до закінчення інтернатури, що, безумовно, підвищить рівень підготовки фахівців медичного профілю», — розповідає Ф.Ващук. — В умовах прийому вступу до університету для категорії випускників училища існуватимуть окремі додаткові переваги. Це і рекомендація представників училища, і врахування середнього балу для отриманого диплома молодшого спеціаліста та інші особливості, передбачені для цієї категорії випускників. Обов'язково порушимо питання перед Міністерством освіти та Міністерством охорони здоров'я з метою надання місць державного замовлення».

Р.Шніцер наголосив: «Сьогодні лівова частка працівників охорони здоров'я — випускники УжНУ, медичних коледжів, розташованих на території Закарпаття. Я думаю, що об'єднання зусиль університету

й коледжу — саме та новація, той перший впевнений крок до покращення якості майбутніх лікарів».

Наказом ректора УжНУ визначено квоту 20 абітурієнтів, які вступатимуть до УжНУ. З них 10 місць для держзамовлення і 10 для контрактної форми навчання.

Оскільки Берегівський медичний коледж є першим, із ким підписано договір про створення науково-методичного комплексу, то, згідно з положенням, випускники цього закладу вступатимуть до УжНУ за співбесідою. Для інших вступників буде визначено іспит, а також інші умови прийому. Невдовзі подібні угоди підпишуть із Хустським, Міжгірським медичними коледжами, розповідає проректор Ю.Переста: «Це буде єдиний підхід до серйозної підготовки наших спеціалістів-медиків. Угода — це один крок до покращення ситуації з кадрами, забезпечення якісними медичними фахівцями не тільки Закарпаття, а й України загалом».

Наталія КАРАЛКІНА,
студентка відділення журналістики.

ЗНАЙ НАШИХ!

Студенти-медики — у призерах на всеукраїнському рівні

Студенти-медики УжНУ свибороли призіві місця на всеукраїнських олімпіадах. Зокрема п'ятикурсниця Евеліна Лавкай посіла 2 місце на олімпіаді із соціальної медицини в столиці. Загалом у конкурсі брали участь студенти із 17 вишів.

На заключному засіданні ректор НМУ імені О.О.Богомольця,

академік В.Москаленко вручив нагородні переможцям та заохочувальні призи іншим учасникам.

Евеліна Лавкай коментує: «Враження від поїздки залишилися чудові. Учасникам запропонували культурну програму, яка включала похід у театр та невеличку екскурсію Києвом. За результатами олімпіади, я набрала 95 балів зі 100. Переможниця ж зі столиці випередила тільки на 2 бали. Моїм науковим керівником був професор Олександр Фера, який і викладав у мене курс соціальної медицини та організації охорони здоров'я протягом року.

Саме він і запропонував виступити на всеукраїнському рівні».

Тим часом другокурсник Федір Павук побував на всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт у галузі теоретичної медицини, що проходив у Івано-Франківську. Серед 68 робіт обирали 10 найкращих, і представник нашого вишу посів третє місце. Наставником наукової роботи був професор Андрій Головацький та асистент, старший лаборант Павло Яцко.

Вітаємо переможців!
Марія ЧАВАРГА,
студентка відділення журналістики.

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ: ЗНАТИ МИНУЛЕ, ЖИТИ СЬОГОДЕННЯМ, ДУМАТИ ПРО МАЙБУТНЄ

ВИБІР

Іти до історичної мети!

Як відомо, історію творить сучасність, а сучасність створює історичний факультет УжНУ. Вчитися там надзвичайно цікаво, адже, крім навчання, проводяться різноманітні заходи, свята, а це урізноманітнює життя в підрозділі.

Історія створення історичного факультету УжНУ сягає 68-річчя. Спочатку було засновано дві кафедри: історії народів СРСР (1945) та загальної історії (1946). До занять, що розпочалися 1 лютого 1946 р., приступило 25 студентів, серед яких були й іноземці. З ними тоді працювало тільки шість викладачів.

За свою історію факультет підготував понад 5 тисяч спеціалістів. Сьогодні на істафаці навчається 249 студентів денної та 342 заочної форм навчання. Функціонують три кафедри: історії України, історії стародавнього світу і середніх віків, нової і новітньої історії та історіографії.

Значною є наукова діяльність факультету. Видаються збірники: «Науковий вісник УжНУ» (серія «Історія»), «Історичний часопис із богемістики і словакістики», «Історичні студії. Проблеми давньої, середньовічної історії та етнології». Успішно функціонують створені 2010 р., Центр історичних студій із богемістики та словакістики, Центр релігійно-історичних студій «Логос». Також викладачі істафаку публікують праці й про сам факультет. Першим таким виданням стала книжка «Під покровительством музи Клію» (упорядники М.Олашин, Ю.Остапеч, М.Токар, В.Фенич), у якій глибоко розкрито історію кафедр, висвітлено основні етапи становлення істафаку. Іншим таким дослідженням є «Історичний факультет» (2007) М.Олашина.

Громадське життя на факультеті насичене: сповнене різноманітних заходів, благодійних акцій,

турнірів та конференцій. Тут уже багато років існує традиція відзначати День Геродота. Також щороку історики святкують День першокурсника, який створений саме для того, щоб допомогти новачкам гармонійно увійти в дружню родину істафаку.

Полюбляють історики й змагатися на спортивних майданчиках, у спортзалі. У турнірі із шахів, що проходив у рамках спартакіади викладачів, представники факультету зайняли друге місце, поступившись лише математичному підрозділу.

Професор Володимир Задорожний грав за збірну УжНУ з волейболу. Володимир Сурнін протягом періоду навчання утримував чемпіонський титул із важкої атлетики (середня вага). Ну, і як же без інтелектуальних ігор? Ось і минулого року в «Брейрингу» за участю 14 факультетів студенти вибороли першість. Ці досягнення показують, що історики — різносторонні особистості, здатні досягнути високих результатів у різних сферах діяльності.

Окрім засвоєння теоретичного матеріалу, поглибленню знань сприяє й навчально-виробнича

практика (археолого-етнографічна, архівно-музейна, педагогічна). Під час неї студенти збирають цінні архівні дані, одержують інформацію про зміст архівних і бібліотечних фондів.

Оскільки факультет готує вчителів для навчальних закладів, у студентів є можливість самостійно проводити уроки та організовувати різні заходи, які сприяють кращому засвоєнню матеріалу учнями. Яна Попович, студентка 5 курсу історичного факультету, стверджує: «Дуже люблю проходити саме педагогічну практику. Адже є можливість показати свої здібності, розкрити приховані задатки. Я розумію, що у вибраній спеціальності необхідно постійно практикуватися, тому намагаюся робити це частіше й сподіваюся стати висококваліфікованим фахівцем». Своєю чергою, інша п'ятикурсниця, Анна Чонговай, зазначає: «Хочу бути вчителькою, бо прагну самовираження. Чому саме зупинилася на такій спеціальності? Тому що завжди тяжіла до історії наших предків. Мені подобається досліджувати й вивчати мову, побут, звичаї людей, які жили до мене».

Історичний факультет цього року переїхав за новою адресою

(пл. Народна, 3). Там зараз тривають ремонтні роботи. Планується запровадити музей університету, формування якого наразі в процесі. Істафак активно працює над вирішенням поточних проблем: покращенням матеріальної бази, уніфікацією навчальних програм у зв'язку з приєднанням України до Болонського процесу, поповненням підручників і посібників з окремих дисциплін.

Головне, вважають історики, досягнути того, щоб факультет став рідною домівкою для всіх вихованців і працівників. Тоді тут завжди буде тепло, затишно, пануватиме доброзичлива атмосфера. Випускниця 2010 р. Лариса Ключанка згадує: «Навчання можу порівняти з незвичними та цікавими подорожами в минуле. Історія не тільки змістовний предмет, це спосіб творення майбутнього. Досі згадую пари М.Олашина, В.Фенича, С.Гануса. Їхня особлива методика викладання, життєві уроки супроводжують мене завжди». Воднораз Наталія Думнич, студентка 5 курсу, зауважила: «Думки про те, що скоро все пройде, засмучують мене, бо пам'ятаю, як прийшла сюди невпевненою студенткою й іноді сумнівалась у правильності свого вибору. Та нині з упевненістю можу сказати, що студентські роки — найкращі в житті. Хочеться побажати всім дівчатам, які не вірять у себе. Майте мету і йдіть до неї, незважаючи на будь-які перешкоди, які зустрінуться на життєвому шляху! Отож і ви, шановні абітурієнти, ідіть до своєї історичної в пряму й переносному значеннях мети!

Ірина ШТЕН,
студентка відділення журналістики.

НА ДОЗВІЛЛІ

...І День Геродота теж!

Історики урочисто відсвяткували День Геродота. Привітали студентів і викладачів завітав ректор університету Федір Ващук.

В. о. декана підрозділу Володимир Фенич відзначив грамотами

найактивніших юнаків і дівчат під час «великого переселення факультету».

На святі виступили дует другокурсників «Боні і Клайд» (із дотепними жартами), Максим Молнар і Юрій Офіцинський (виконали власні музичні композиції), рок-гурт «Станція «Ленін», представ-

ники команд КВН, випускниця факультету Інна Балан. Мабуть, найтрепетнішим стало прощання з випускниками, для яких свято виявилось останнім у ролі студентів. Утім конкурси й веселощі додали дійству бадьорого настрою, і саме таким воно, у першу чергу, запам'яталося.

Одним абзацом

• **КОНФЕРЕНЦІЇ** • На історичному факультеті Ужгородського національного університету проведено щорічну студентську наукову конференцію. Захід відбувся в трьох секціях — «Давня і середньовічна історія», «Нова і новітня історія», «Історія України». Накращими доповідями визнано виступи Івана Дуркоти, Максима Молнара, Вікторії Нібак (давня і середньовічна історія), Олександра Калініна, Євгенія Лутака та Юлії Мотиль (нова й новітня історія), Степана Бегені, Михайла Білінського, Віктора Жулканича та Маріанни Сідак (історія України). Переможці нагороджені цінними призами у вигляді наукової монографічної літератури.

Віктор КІЧЕРА.

Кафедра історії стародавнього світу та середніх віків провела підсумкову студентську наукову конференцію. Відкрив захід завідувач підрозділу, доцент Ігор Ліхтей. Загалом було заслухано понад два десятки доповідей різної тематики. Наприкінці конференції визначили кращих доповідачів і вручили їм подарункові книжки.

Максим МОЛНАР,

студент Історичного факультету.

• **МУЗЕЙНА СПРАВА** • Майже 400-літня історія вищої освіти на Закарпатті буде зібрана в новому приміщенні істафаку УжНУ. Інформацію про перших викладачів, студентів, фотографії корпусів представлять у хронологічному порядку з часу заснування університету, а також освітніх закладів, які йому передували. Створення музею обговорили під час розширеного засідання ректорату. «Це буде не архів, а музей, — наголосив Федір Ващук. — Тут будуть представлені всі значущі відомості про виш». 24 фотографії усіх знакових будівель, що належать університету, виготовляють методом шовкодруку. Вони зустрічатимуть відвідувачів. До початку нового навчального року музей історії альма-матер та унікальний археологічний музей планують відкрити.

Наталія КАРАЛКІНА,

студентка відділення журналістики.

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ: ЗНАТИ МИНУЛЕ, ЖИТИ СЬОГОДЕННЯМ, ДУМАТИ ПРО МАЙБУТНЄ

НАУКОВІ ТОВАРИСТВА

«Клію»: три роки діяльності

За звітним 2009 — 2012 рр. діяльності студентського наукового товариства «Клію», координатором якого є доцент Ю.Данилець, проведено понад два десяткі заходів, зустрічей, презентацій і конференцій. Тематично події стосувалися різних напрямків історичних досліджень — археології, етнографії, краєзнавства, церковної історії, біографістики, міжнародних відносин тощо.

Також слід відзначити успіх студентки О.Кичак, яка здобула друге місце на всеукраїнському конкурсі (керівник — професор М.Тиводар); зустріч із надзвичайним та повноважним послом Великобританії в Україні Лі Тернером; відвідання презентації стрічки про Карпатську Україну «Срібна Земля — хроніка Карпатської України 1919 — 1939 рр.»; участь у представленні видань Я.Грицака, П.Магочія, Ю.Андруховича та ін.

Результати студентських напрацювань публікуються в збірнику наукових досліджень, незмінним редактором якого й науковим консультантом юнаків і дівчат із 2007р. є викладач кафедри історії України, доцент Іванна Скиба. Уміщені в названому виданні матеріали — пер-

ші кроки молодих істориків на науковій ниві. Авторами статей є студенти I — IV курсів, спеціалісти та маїстри денної й заочної форм навчання. Тематика досліджень — різнопланова, охоплює як розвідки краєзнавчого характеру й історії України, так і матеріали зі всесвітньої історії й історіографії. Зауважу, що основою для створення шести збірників стали не тільки теми виконаних курсових і дипломних робіт, виголошені на конференціях, а й роботи кращих студентів історичного факультету. З року в рік викладачі підтримують своїх вихованців у написанні перших наукових праць, водночас виступають їх головними рецензентами та критиками. Показово, що з кожним роком кількість статей, поданих до видання, збільшується. Плідно працюють не тільки окремі кафедри, а й факультет загалом. Збірник публікується за рішенням вченої ради істфаку й стане в нагоді як для студентів університету, так і для учнів та вчителів загальноосвітніх шкіл Закарпаття.

Одним із останніх заходів СНТ «Клію» — Дні Європи в Україні, які святкують щороку, починаючи з 2003р. Сьогодні День Європи набуває для України нового звучання. Члени товариства провели круглий стіл, під час роботи якого були заслухані й обговорені доповіді, що стосувалися різних аспектів становлення та діяльності ЄС.

Віктор КІЧЕРА.

ФАКТИЧНО

Істфак у цифрах

Історичний факультет — один із найстаріших в університеті — був створений у 1945 р. Навчання розпочали 22 студенти.

Викладачі підрозділу опублікували понад 50 монографій, 20 колективних праць, більше 1000 наукових статей із питань історії та історіографії західноукраїнських земель від давньоруських часів до сучасності, етнокультурних та етнополітичних процесів у Центральній та Південно-Східній Європі доби Середньовіччя, нового й новітнього часу, взаємозв'язків України з країнами регіону.

На денній формі за держзамовленням цього року навчалися 70% студентів, на заочній — понад 20 відсотків.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентка відділення журналістики.

ЕКСКУРСІЇ

На побачення з буремним минулим

Студенти історичного факультету УжНУ та комерційного коледжу мали можливість відвідати унікальну пам'ятку Закарпатської області — лінію Арпада. Вона є свідченням подій, що відбувалися на теренах нашого краю в період Другої світової війни.

Екскурсія відбулася за сприяння проректора з науково-педагогічної роботи й перспектив розвитку Р.Офіцинського, декана історичного факультету В.Фенича та кількох науковців-ентузіастів. Керівником групи студентів був завідувач кафедри історії стародавнього світу й середніх віків, доцент Ігор Ліхтей, а також старший лаборант цього ж підрозділу Василь Понзель. Студенти оглянули, зокрема, найдоступнішу частину оборонних споруд, збудованих поблизу селища Колочави силами місцевого населення в період 1943 — 1944 рр.

Нагадаю, що лінія Арпада — оборонна, створювалася угорськими військами в Східних Карпатах проти наступу Червоної Армії й простяглася майже на 600 кілометрів. Ставилася завдання побудувати ефективну лінію укріплень із мінімальними затратами в найкоротші терміни, і його було виконано.

Лінія Арпада не була суцільною й складалася з окремих опорних пунктів, ДОТів, ДЗОТів тощо. На деяких із них ми й побували. Крайні точки укріплення — перевал Дукля на заході та Яблуницький перевал на сході.

Оборону на лінії Арпада в рамках Східнокарпатської військової операції вела армійська група генерала Хейнріці в складі німецької 1-ї танкової та 13-ї піхотної дивізії 1-ї угорської армії, котрим протистояли війська Першого та Четвертого українських фронтів. На оборонній лінії тільки в межах Четвертого українського фронту будували 99 опорних пунктів, 759 ДОТів, 394 ДЗОТів, 439 відкритих вогневих рубежів, 400 км траншей і стрілецьких окопів, 135 км проти-танкових споруд.

Разом із молоддю УжНУ в цьому історичному екскурсії брали участь і студенти комерційного коледжу, їх очолював викладач історії Віталій Гангур, випускник істфаку.

Загалом молоді обох навчальних закладів поїздка сподобалася й дала можливість із пізнанням цікавого матеріалу встановити якщо не дружбу, то міцні взаємини.

Валентин ГРОШИК,

громадський декан історичного факультету, учасник екскурсії.

ВИПУСК

Закохані в історію

У червні свої дипломи отримали й випускники історичного факультету — одного з найстаріших підрозділів УжНУ.

Урочисте вручення розпочав декан Володимир Фенич. Він щиро вітав присутніх і подякував усім, хто колись вирішив присвятити себе історії. «Сьогодні ми часто чуємо, що історія вже не модна. Але в цій шани до архаїчності є свій шарм».

До привітань долучився в. о. проректора Василь Лемак — також колишній студент істфаку, який побажав як вихованцям, так і викладачам факультету впевненості у своїх силах.

Гість свята — Олександр Шпеник — декан гуманітарно-природничого факультету УжНУ з угорською мовою навчання — виступив за те, щоб усі випускники залишалися чемними людьми.

Також вітали своїх випускників викладачі, зокрема щиро бажали новим колегам, аби ті стали частиною історії.

Самі ж винуватці дійства не могли стримати емоцій, раділи отриманим заповітним дипломам і трохи сумували, що так швидко закінчили університет. Але сум замінив радість. Адже нові студенти вже цієї осені переступлять поріг факультету й почнуть писати свою, власну історію.

Вікторія ДЕЖИНА, Катерина ЕЙДЕЛЬМАН,

студентки відділення журналістики.

ЮРИСПРУДЕНЦІЯ: ЗНАТИ ЗАКОН, ДОТРИМУВАТИСЯ ПРАВА

ВИБІР ПРОФЕСІЇ

Ідемо в юристи...

Кожного навчального року юридичний факультет поповнюється новими студентами. Вони намагаються добре вчитися, долучитися до активного життя університету. Окрім того, що юнаки й дівчата працюють розумово, мають час і на відпочинок. Це можна бачити зі щорічного свята «Міс УжНУ», яке цього року пройшло вдало. Представниця юрфаку посіла 2 місце та отримала безліч подарунків і щирих вітань із боку друзів. Що ж, розповімо трішки про сам факультет, чим він живе.

Юридичний факультет створено в 1993 р. на базі відділення правознавства, яке функціонувало у складі економічного факультету з 1991 р. За 20 років існування спеціальності підготовлено близько 2000 фахівців. Щорічний показник працевлаштування випускників спеціальності «Правознавство» становить 90 — 95%, більшість яких працює за обраним фахом в органах державної влади, правоохоронних і судових органах, юридичних відділах підприємств, установ, організацій, комерційних структур.

Юридичний факультет започаткував проведення систематичних всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій. Дослідницька діяльність магістрів університету пов'язана з актуальними проблемами державно-правового будівництва та формування сучасної правової системи України, а також зарубіжних країн.

Факультет співпрацює з Інститутом економіко-правових досліджень НАН України, Інститутом законодавства Верховної Ради України, в рамках співпраці з яким на факультеті успішно започатковано роботу Центру законотворчості.

Навчальний процес забезпечують шість кафедр: теорії та історії держави і права; конституційного права та порівняльного правознавства; цивільного права; господарського права; кримінального права та (нововведена) правознавства і європейського права. Навчальний процес за напрямком «Правознавство» забезпечують 66 викладачів. Серед них 6 заслужених юристів та 2 заслужені працівники освіти України. На факультеті досягнуті відмінні результати з налагодження науково-освітніх контактів із вітчизняними та зарубіжними науково-освітніми установами. Так, сьогодні факультет успішно реалізовує програми співробітництва з відповідними профільними підрозділами Кошицького університету імені Й.Шафарика (Словацька Республіка), Мішкольського та Ниредгазького університетів (Угорська Республіка).

Окрім аудиторій для проведення занять, використовуються два комп'ютерні класи, під'єднані до системи інформаційної мережі Інтернет та системи правової інформації «Ліга». Для проведення ділових ігор організовано й відповідно обладнано аудиторію — зал судових засідань. Функціонує кабінет криміналістики. Для студентів в університеті діє центр дозвілля та відпочинку, а також профілакторій.

Студенти денної форми навчання, які проживають за межами Ужгорода, під час навчання забез-

печені гуртожитком, обладнаним їдальнею, бібліотекою, спортивним майданчиком та поліклінікою. Для організації самостійної роботи відкрито читальний зал і абонемент юридичної літератури. Загальний фонд правових видань бібліотеки УжНУ становить близько 30000 примірників. Належна увага приділяється також і забезпеченню практичного досвіду студентів.

На факультеті випускають «Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Це видання внесено до переліку фахових видань, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора й кандидата наук із юридичних дисциплін.

Серед випускників юридичного факультету: судді міськрайонних, апеляційного та господарського судів, прокурори міст, районів, а також Генеральної прокуратури України, керівники та заступники керівників районів, консули.

Також тут є своя команда КВН «Вне ЗАКОНА». Вона активно бере участь у різних розважальних заходах і показує, що суворі юристи можуть розважатися та веселитися. Також проводяться «Міс юридичного факультету» — яскраве свято, яке дарує задоволення й хороший настрій. Студенти та випускники старанно готуються до цього дійства, адже в залі збирається велика дружина юридична родина.

Своїми враженнями поділилися студенти та випускники юрфаку.

Юлія Майданик, 1 курс: «Мій факультет, я вважаю, є одним із провідних в УжНУ. Звичайно вчитись тут важко, як і

будь-де. Утім мені подобається. Предмети різнопланові, ми спеціалізуємося не тільки як юристи, а як і майбутні працівники правоохоронних органів. Ніколи б не вибрала щось інше. Вступникам бажаю бути наполегливими, працьовитими, готовими до різних складнощів та, звичайно, не вчитися в останню ніч перед сесією».

Ірина Сухан, випускниця 2012 року: «Із часів заснування юридичний факультет завжди користувався популярністю серед абітурієнтів. Сама професія юриста — досить цікава й перспективна нині. Найкращий професорсько-викладацький склад — основа юрфаку, адже саме наставники стараються донести до кожного студента важливість обраної професії. Завдяки їхнім зусиллям випускники стають найкращими у своїй галузі. Хороша атмосфера, взаєморозуміння та повага завжди панують на факультеті. Усім абітурієнтам бажаю успіхів у навчанні на юридичному! Ваш вибір — правильний!»

Ірина Коровська, 2 курс: «Ніколи не жалкувала, що вступила саме на цей факультет, тому що давно хотіла бути юристом. Ще, напевно, із 8 класу думала про це. Нарешті досягла того, про що мріяла. Матеріал, який потрібно опрацювати, є надзвичайно багато. Утім усвідомлюю всю важливість такої роботи. Предмети на факультеті стосуються різних спеціальностей, тому можемо працювати не тільки як юристи. Атмосфера дружня та приємна. Моя група часто робить собі дні відпочинку; насолоджуємося часом, коли ми разом. Вступникам раджу набратися терпіння, адже не все вдається зробити та навчитися одразу. Усім наснаги та бажання працювати!»

Отже, хоч абітурієнтам потрібно налаштуватися на важку й довгу роботу, але досягнути успіхів реально. І юридичний факультет чекає на вас!

**Христина ГОЗДА,
Олександра КУЗАН,
Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентки відділення журналістики.**

ОДНИМ АБЗАЦОМ

Четвертокурсниця юридичного факультету УжНУ Юлія Солієнко здобула перше місце на всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із юридичних наук. Представниця нашого юрфаку підготувала доповідь у галузі міжнародного права під керівництвом доктора юридичних наук, професора Ярослава Лазура. За результатами попередньо проведеного Міністерством освіти і науки відбору наукових студентських праць, студентка взяла участь у другому турі. Змагання проходило переважно на основі прилюдного виступу та участі в науковій дискусії. Результат старань — перше місце!

У Донецьку студентки IV курсу юридичного факультету Ужгородського національного університету здобули III місце у всеукраїнських змаганнях із господарського права та господарського процесу. Керівники призерок — викладачі кафедри господарського права, а саме: професор Василь Ярема, доцент Олег Васильовський та викладач Леся Лешаніч.

ЮРИСПРУДЕНЦІЯ: ЗНАТИ ЗАКОН, ДОТРИМУВАТИСЯ ПРАВА

НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Шляхом підготовки фахівців із двома дипломами

УжНУ як класичний університет продовжує успішно розвиватися. У результаті створюються нові структурні підрозділи, об'єднуються ті, що вже існують. Ще одним започаткуванням стало створення факультету європейського права та правознавства.

Ф.Ващук прокоментував новацію: «Ринок праці й освітній ринок Закарпаття (та й усієї України) потребує до себе дуже уважного ставлення. Слід миттєво реагувати на системні зміни в його структурі. Останнім часом фахівці відзначають початок перевиробництва класичних юридичних кадрів. Уже сотні юристів у Закарпатській області мають проблеми з працевлаштуванням. Враховуючи європейський вектор розвитку України, потужне транскордонне співробітництво нашого краю, виникає необхідність підготовки фахівців, які вільно володіють європейським правом. При цьому можуть забезпечити в майбутньому юридичне правове супроводження спільних підприємств, інвестиційних проектів, митно-прикордонної діяльності та й, власне, реалізувати потреби окремих громадян, інтереси яких значною мірою пов'язані з діяльністю структур сусідніх країн. Що вже говорити про десятки тисяч закарпатців, які отримали громадянство, дозвіл на проживання або й статус закордонних словаків, угорців, румунів тощо. Тому відкриття факультету європейського права та правознавства — не тільки величезна справа, а й вагомий внесок університету в майбутній розвиток нашого краю та задоволення попиту на вказаних фахівців серед населення України».

Чим відрізнятиметься навчання на новоствореному факультеті від класичної юридичної освіти і які перспективи очікують випускників, я розпитав у декана,

доктора юридичних наук, професора Ярослава ЛАЗУРА.

— **Ярославе Володимировичу, що сприяло створенню факультету з поглибленим вивченням європейського права?**

— Ідея підготовки юристів, котрі більше ніж випускники інших вищих навчальних закладів, що надають юридичну освіту, були обізнані саме в європейському праві, далеко не нова. Ті напрацювання, які є в УжНУ в галузі європейського права, давно загальноновизнані й, природно, саме закарпатська юридична освіта вважається однією з лідерів у цій сфері. Тому, враховуючи такі надбання, університет вирішив запропонувати абітурієнтам щось нове, що б, з одного боку, базувалося на класичному правознавстві, а з іншого, дозволяло студентів більше приділяти уваги вивченню саме європейського права.

Також треба визнати, що у сфері юридичної освіти в Україні склалася непроста ситуація. Сьогодні ми спостерігаємо, так би мовити, перевиробництво юристів. Дуже багато вишів здійснюють підготовку спеціалістів у цій сфері. Є загальноновизнані центри класичної юридичної освіти в Харкові, Оде-

сі, Києві, Львові. До них сміливо можна віднести й Закарпаття, яке завдяки зусиллям насамперед засновників та діючого професорсько-викладацького складу юридичного факультету УжНУ й колишнього юридичного факультету ЗакДУ зайняло гідне місце серед центрів юридичної освіти нашої держави. Однак на цьому ринку області повинно зберегти і навіть покращити свої позиції, а тому, на моє переконання, саме поглиблене вивчення європейського права, без жодної шкоди для отримання базових знань у юридичній освіті, є тим перспективним напрямком, який дозволить нам досягти вказаної мети.

— **Яку спеціальність на виході здобудуть випускники факультету?**

— По-перше, хочу запевнити, що базовим навчальним напрямком буде саме правознавство. Наразі, згідно з відповідними нормативними документами Міністерства освіти, існує галузь знань «Право» і, відповідно, спеціальність «Правознавство». Ми будемо діяти на базі цієї ліцензії і, зрештою, випускник отримає диплом правознавця, виданий в УжНУ. Проте наш факультет відрізнятиметься тим, що за межею

базової програми, однакової для всіх, ми створюватимемо умови для поглибленого вивчення європейського права. Тобто більша увага приділятиметься тим дисциплінам, які стосуються саме цієї сфери.

Що ж до працевлаштування, то наші випускники матимуть ті ж перспективи, що й випускники інших вишів. Однак попит на них буде значно більшим, адже не секрет, що нині в українській юридичній практиці вагому роль приділяють саме застосуванню норм європейського права. Наша держава виступає учасником практично всіх міжнародних угод, які стосуються європейського права, починаючи з європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод і закінчуючи вузькоспеціалізованими актами. Усюди присутній обов'язок України, а відповідно, і органів, які застосовують законодавство, дотримуватися вимог таких міжнародних документів.

Для нашого регіону це питання ще актуальніше. Враховуючи рівень транскордонного співробітництва, наші спеціалісти часто взаємодіють із юридичними системами країн ближнього зарубіжжя. Тому, враховуючи той факт, що випускників із класичними юридичними знаннями не так вже й мало, ми хочемо запропонувати роботодавцям юриста, який володітиме класичною юридичною базою, однак краще знатиме іноземні мови (їм збираємося приділити велику увагу) і, відповідно, буде спеціалістом із європейського права.

Одній із наших стратегічних цілей сприяє той факт, що Європа йде шляхом підготовки фахівців із двома дипломами. Тобто мова про те, що два університети, готуючи фахівців однакової галузі, у нашому випадку юридичної, максимально зближують зміст навчальної програми. У результаті це дозволяє отримати диплом базового вишу, де навчається студент. Крім того, склавши невелику різницю або взагалі за її відсутності студент отримує ще й диплом іноземного вишу. Отже, маємо дуже перспективний напрямок, який ефективно функціонує в Європі. Україна повинна долучитися до цього процесу, а особливо Закарпаття, оскільки в нас є значні напрацювання з вищими навчальними закладами країн ближнього

зарубіжжя.

Коли йдеться про класичне право, то зробити це важко, оскільки правові системи різні. Якщо ж робимо акцент на вивченні європейського права, то такий підхід дуже зближує навчальні програми університетів. У нас уже є контакти та напрацювання із закордонними вишами.

Окреслюю ще одну перспективу нашого факультету. На його базі разом із правознавцями будемо готувати спеціалістів із напрямку «Міжнародне право», яке стосується сфери міжнародних відносин. Тому, здобувачи в нас спеціальність «Правознавство», студент, склавши різницю, може отримати паралельно освіту з міжнародного права. Причому вартість навчання — на порядок нижча, оскільки чимало курсів будуть спільними. Тобто на виході студент може здобути два дипломи.

— **На якій матеріальній базі провадитиметься навчальний процес на факультеті і яке бачення співпраці з юридичним факультетом УжНУ?**

— Звичайно, що реалізація цієї ідеї сприяло приєднання ЗакДУ до УжНУ. В Закарпатському державному університеті також готували юристів. І ректорат, на мою думку, прийняв єдине правильне рішення: створити новий факультет на базі ЗакДУ. І чесно кажучи, це великий позитив, адже вищезазначений заклад мав великі напрацювання у сфері юридичної освіти: матеріальна база, міжнародні контакти і, звичайно ж, колектив, який там працював. Ми намагатимемося все це зберегти і, поєднавши їх із тими напрацюваннями, які є в УжНУ, успішно реалізувати проект.

Із юрфаком УжНУ в нас тільки позитивні відносини. Спеціалісти з європейського права викладають на нашому факультеті. І навпаки. Це стане доброю основою інтеграції між колективами. Переконали, що на основі двох структурних підрозділів, які доповнюватимуть один одного, утвердиться дружній колектив викладачів-юристів, які викладатимуть класичний напрямок правознавства та водночас забезпечуватимуть поглиблене вивчення європейського права саме на базі факультету європейського права та правознавства.

Розмовляв Андрій ГАНУСИЧ.

ВРУЧЕННЯ ДИПЛОМІВ

Випускники юридичного факультету Закарпатського державного університету, який цього року приєднався до УжНУ, отримали дипломи вже національного університету. Привітати їх завітали представники обласної влади, викладачі, батьки й друзі.

Дипломи отримали 137 бакалаврів, 115 спеціалістів та 35 магістрів (серед них 59 — із відзнакою). Насамперед випускники, колектив факультету та гості при-

вітати ювіляра — професора, заслуженого працівника освіти України Хому Олександра. Імениннику побажали й надалі залишатися таким активним, відданим своїй справі, бути здоровим і отримувати задоволення від життя.

Багаторічний очільник юридичного факультету ЗакДУ, кандидат юридичних наук, професор Петро Трачук, звертаючись до випускників, зауважив: «Сьогодні визначний день у вашому житті, ви отримуєте заслужені дипломи. Ще вчора були студентами, а сьогодні маєте можливість здійснити свій вагомий внесок у складний процес побудови правової демократичної

Наших спеціалістів побільшало

держави, зміцнення правопорядку, утвердження справедливості. Та навчання на цьому не закінчується, адже законодавство динамічно змінюється, тож потрібно постійно удосконалювати свій професійний рівень».

Як розповів П.Трачук, цього року на базі юридичного факультету ЗакДУ створено факультет європейського права й правознавства Ужгородського національного університету. В. о. декана новоствореного факультету, доктор юридичних наук Ярослав Лазур розповів: «Я переконаний, що ця подія в житті випускників та викладачів є визначною. Адже ми спостерігаємо народження висококваліфікованих спеціалістів, котрі приносять користь суспільству. Вас як фахівців підготував юридичний факультет ЗакДУ і його напрацювання відіграють вагомий роль як для регіону, так і для розвитку юридичної освіти України та за її межами. Ваш колектив створив гідні умови для тепер уже єдиного колективу УжНУ. Під керівництвом П.Трачука факультет досягнув значних успіхів у науковій сфері, міжнародному співробітництві, а разом ми реалізуємо спільну мету — створення єдиного європейського освітнього простору. Таке завдання перед нами ставить ректор УжНУ Федір Ващук. Крім фундаментальних

знань із правознавства, студенти новоствореного факультету матимуть поглиблені знання з європейського права. Адже дедалі частіше стикаємося з необхідністю розуміння та застосування європейського права».

Заступник голови Закарпатської ОДА Іван Качур привітав професорсько-викладацький склад, студентів юридичного факультету із завершенням навчального року: «Позаду нелегкі, напружені роки навчання. У майбутньому здобути знання супроводжуватимуть вас щоденно, адже без них неможлива жодна справа в житті. Вітаю всіх випускників і бажаю, щоб перші кроки в доросле життя для вас були успішними. Робіть усе можливе, щоб наша держава розвивалася, розквітала. Будьте здоровими, щасливими й успішними в житті!»

Андрій Сербайло, заступник голови Закарпатської обласної ради, розповів: «Щоразу, коли перебуваю в аудиторії, із хвилюванням і приємністю згадую власні студентські роки. Упевнений, що за ці 5 років разом з еволюцією навчального закладу кожен із вас пройшов власну еволюцію, власне зростання. Ви прийшли сюди по серйозні знання, щоб у перспективі стати спеціалістом із великої літери. Здобутки досягнуто, завдячуючи, зокрема, вашим

наставникам, тим людям, хто був постійно поруч, сів зерно справедливості й права у ваші душі. А також — батькам, котрі протягом усього життя будуть тим плечем, що підтримує, на яке можна опертися. Тому слова подяки сьогодні лунають для ваших викладачів, батьків, рідних і близьких. Бажаю завжди ставити перед собою високі, амбітні цілі й досягати їх».

Маріанна Кляп, директор Департаменту освіти і науки, молоді і спорту Закарпатської ОДА, звертаючись до випускників, нагадала: «Ви ходили на мої лекції, виконували завдання, переживали на семінарах. Сьогодні бачу вас сформованими фахівцями, гідними свого диплома. Відтепер ви будете захищати не тільки кожного маленького простого українця силами свого документа, а й честь рідного навчального закладу, як би він не називався. На вас завжди дивитимуться як на людину, сформовану певним навчальним закладом. Переконана, що ви ніколи не зганьбите честі своєї альма-матер. І хоч нагадати вам слова Матері Терези: життя — це труд, тож трудіться із задоволенням. Життя — також боротьба. І життя — це любов. Тож трудіться, боріться із перешкодами й любіть. Хай вам щастить!»

Ганнуса ТВЕРДОХЛІБ.
Фото Михайла КЛЯПА.

ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: ВІДЧУВАТИ СУЧАСНІСТЬ, СТАТИ ДІЛОВИМ

ВИБІР

Будь успішним – вступай в інститут економіки і міжнародних відносин!

Інститут економіки і міжнародних відносин утворений на базі двох підрозділів.

Факультет міжнародних відносин — один із наймолодших і найпрестижніших в університеті. Спеціальностям «виповнилося» тільки 15 років. Своїм створенням підрозділ завдячує його першому деканові, кандидату юридичних наук, доценту, почесному магістру інституту міжнародних відносин, раднику Голови комітету Верховної Ради України Івану Вайнагію.

Диплом міжнародника УжНУ визнають у Європі. Про це свідчить той факт, що чимало випускників попередніх років продовжили навчання в аспірантурі у вишах Великої Британії, Латвії, Німеччини, Угорщини, Словаччини.

Протягом навчання в рамках різних заходів більше сотні студентів-міжнародників відвідали Німеччину, Великобританію, США, Бельгію, Австрію, Чехію, Румунію, Словаччину, Угорщину, Польщу, Литву.

Останнім часом юнаки й дівчата проходять літню практику в Міністерстві закордонних справ України, Верховній Раді України та посольстві України в Угорщині.

Підрозділ часто відвідують іно-

земні делегації з метою зустрічі та спілкування зі студентами, серед них: посли Великобританії, Австрії, Індонезії, Німеччини, Словаччини, консули Чехії та Угорщини, делегації іноземних університетів-партнерів.

Особливістю міжнародників є те, що вони здобувають диплом одразу за двома спеціальностями — «Міжнародний економіст» і «Референт-перекладач» з англійської, німецької або французької мов. Випускники можуть займати посади економіста, економіста з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності, економіста з планування, економіста з фінансової роботи, оглядача з економічних питань, економіста з договірних та претензійних робіт, викладача вищого навчального закладу, фахівця-аналітика з дослідження товарного ринку, консультанта з економічних питань, економічного радника, перекладача, аташе, дипломатичного агента, дипломатичного кур'єра.

Колектив кафедри теорії та практики перекладу забезпечує викладання іноземних мов, працюючи згідно з власною розробленою концепцією, підтримує тісні зв'язки з провідною науково-методичною установою з підготовки фа-

хівців-міжнародників — Інститутом міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка та іншими вишами України й зарубіжжя, що готують перекладачів.

Викладачі факультету постійно підвищують фаховий рівень, проходять стажування за кордоном, зокрема в США, Канаді, Німеччині, Австрії, Чехії, Словаччині, Польщі, Угорщині. Також до навчального процесу долучаються закордонні професори, скажімо, зі Швейцарії, США, Канади, Чехії, Угорщини, Словаччини.

Значну роботу проводять викладачі в галузі виховної роботи. Неодноразово проходили зустрічі з іноземними викладачами й студентами, здійснювалися походи мальовничими куточками рідного Закарпаття. Наставники постійно проводять із молоддю колективні й індивідуальні бесіди з актуальних питань міжнародного й економічного життя.

Випускники працюють в органах і установах закордонних справ, державних структурах, на дипломатичній роботі в посольствах, консульствах, торгових представництвах тощо. Первинні навички такої роботи здобуваються під час проходження практики в банках, фірмах, міністерствах,

комітетах Верховної Ради України.

Успішне працевлаштування випускників свідчить про високий рівень їх професійної підготовки. Серед вихованців є ті, хто працює в стінах Міністерства закордонних справ України (Е.Кенів), Верховної Ради України (К.Івашкович, Р.Палагушинець) та у відділі управління євроінтеграції Закарпатської ОДА (В.Бокоч, С.Феофанов)...

Основи економічного факультету закладені ще в 1963 р.; цей підрозділ теж привабливий для абітурієнтів і посідає вагоме місце в підготовці фахівців нашого краю. У 1989 р. було відкрито денне відділення, яке розпочало підготовку студентів за трьома спеціальностями: «Економіка підприємства», «Облік і аудит», «Фінанси і кредит».

Протягом останніх п'яти років студенти другого курсу беруть участь у другому турі Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Економічна теорія». Студенти 4 — 5 курсів уже традиційно стають учасниками другого туру Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей: «Економіка підприємства», «Фінанси», «Банківська справа», «Облік і аудит».

В економістів успішно функціонує Бізнес-центр як структурний підрозділ УжНУ. Студенти

ж мають особливі досягнення в університетських змаганнях із плавання, настільного тенісу, футболу.

Загалом студентське життя інституту — цікаве й різноманітне. Крім навчання, студенті беруть участь у вишівських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, спортивних змаганнях, у КВН, святкуванні Дня першокурсника, брейн-рингу тощо. Оксана Бурдюк, випусниця 2011 р. (спеціальність «Облік і аудит»), згадує: «Життя було дуже цікавим і захопливим. Навчання органічно перепліталось з дозвіллям. Наші викладачі, які прославилися в царині наукових досліджень (видано численні методичні розробки, навчальні посібники, опубліковано чимало наукових статей, монографій), завжди шукали нових форм подання та перевірки матеріалу. Хоча студентство вже позаду, досі пам'ятаю пари, зокрема з Галиною Кесарчук (кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку і аудиту), яка відзначалася доброзичливістю, привітністю».

Загалом є всі підстави зробити правильний вибір у напрямку успішного майбутнього — вступити в інститут економіки і міжнародних відносин УжНУ.

Мирослава ВЕРБИЦЬКА,
Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентки відділення журналістики.

Факультет міжнародного бізнесу, менеджменту та прикладної лінгвістики

Структурним підрозділом інституту економіки та міжнародних відносин є факультет міжнародного бізнесу, менеджменту та прикладної лінгвістики

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА. Унікальність цієї спеціальності полягає в тому, що з вивченням трьох іноземних мов (англійської, німецької й ще однієї за вибором) та лінгвістичних дисциплін студенти отримують підготовку в галузі новітніх комп'ютерних технологій, що значно розширює можливості працевлаштування порівняно з випускниками інших спеціальностей. Фахівець у сфері прикладної лінгвістики вільно володіє іноземними мовами, професійно здійснює усні та письмові переклади, бере участь в укладанні паперових та електронних словників, створює системи машинного перекладу тощо. Випускники спеціальності «Прикладна лінгвістика» також можуть обіймати посади, які передбачають комунікаційну та інформаційну діяльність у складних організаційно-технічних системах.

МЕНЕДЖМЕНТ. ЛОГІСТИКА. У процесі навчання студенти, котрі оберуть спеціальність «Менеджмент та адміністрування», отримають не тільки знання, а й уміння успішно працювати з людьми в організаціях, аналізувати рівні попиту та пропозиції на ринку, планувати діяльність установ, розробляти бізнес-плани та здійснювати контроль за їх реалізацією тощо. Студенти, які навчатимуться за професійним спрямуванням «Логістика», отримають обсяг базових знань у сфері підприємництва (бізнесу), управління, оптимізації бізнесу, раціоналізації всіх виробничих і невиробничих операцій фірми або державної установи. Функціональні обов'язки логіста варіюються залежно від специфіки робочого місця. Наприклад, завданнями є створення логістичної схеми роботи підприємства, яка дасть змогу координувати діяльність усіх відділів, проведення маркетингового аналізу, роботу з митницею, оформлення вантажів, контроль над правильним оформленням документації, її відповідність законам і вимогам партнерів або замовників, а також здобуття необхідних сертифікатів, ліцензій, дозволів, складання договорів тощо, страхування вантажів у страхових компаніях, проведення переговорів із постачальниками сировини, прогнозування оптимальних закупівель (разом із відділом продажу).

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС. У сучасних умовах глобалізації та інтеграції країн, формування єдиного світового економічного простору питання міжнародного співробітництва й виходу на світовий ринок стають дедалі актуальнішими. Перед Україною постає необхідність активного включення в ці процеси, пошуку своєї ніші в системі міжнародних економічних відносин. Особливо гострою стає потреба у висококваліфікованих фахівцях, які володіють глибокими й ґрунтовними знаннями в галузі світової економіки. Адаптивний бізнес — досить жорсткий і складний процес, головну роль у якому відіграють менеджери — люди, котрі вміють керувати процесами й іншими людьми. Фахівці з міжнародного бізнесу, котрих готує Ужгородський національний університет, здатні ефективно діяти в умовах міжнародної конкуренції, володіють основними принципами й нормами міжнародного бізнесу, тактикою діяльності та методами просування на світові ринки конкурентоспроможної продукції, аналізом кон'юнктури ринку.

І ДОЗВІЛЛЯ ТЕЖ! Не одним навчальним процесом живуть на факультеті. У не менш цікавому руслі проходить дозвілля, відбуваються різноманітні заходи. Серед них — конференції, тематичні круглі столи та дебати, конкурси «Міс студентство Закарпаття-2013», «Бограчфест». Також створена команда КВН «ЧемНеЛюди», яка цього року брала участь в іграх Закарпатської ліги Клубу веселих і найкмітливіших. Отже, є можливість і фах здобути, і насолодитися студентським відпочинком. Ласкаво просимо на факультет міжнародного бізнесу, менеджменту та прикладної лінгвістики!

НОВАЦІЇ

Маємо інвестиційний кабінет

Вінституті економіки і міжнародних відносин УжНУ перерізили символічну стрічку на відкритті інвестиційного кабінету. Ректор університету Федір Ващук представив студентам першого лектора новостворення — Надзвичайного і повноважного посла Фінляндської Республіки в Україні Ар'ю Макконен.

«Мені дуже приємно бути вкотре в стінах інституту економіки і міжнародних відносин, адже щоразу відвідую його з новою приємною нагодою. Відчувається, що інститут і його тепер 3 підрозділи (факультети економіки, міжнародних відносин і міжнародного бізнесу, менеджменту та прикладної лінгвістики) активно розвиваються, не зупиняються на досягнутому. Тут щоразу презентують новачки, як це і личить такому поважному підрозділу УжНУ, — прокоментував ректор. — Відкриття кабінету інвестиційної політики університету — знакова подія, адже фундаментальний процес інвестування є запорукою розвитку економіки всіх країн. Без нього жодна держава у своєму суспільному, економічному та політичному просторі не має майбутнього. Це інтернаціональні капітали, ресурси, інформаційні потоки, без яких ми просто не уявляємо собі сучасний світ, особливо вищу освіту й науку. Це дає змогу університетові поповнюватися спеціальною технікою, сучасними засобами зв'язку, методичними матеріалами та усім необхідним для використання в навчальному процесі. Усе — для успішного досягнення кінцевої мети: якісної підготовки фахівців, зокрема й у галузі міжнародних відносин».

Ф.Ващук нагадав студентам, що відтепер в УжНУ діють 3 «міжнародні» спеціальності: «Міжнародні відносини», «Міжнародний бізнес» і «Міжнародне право».

Ректор порадив присутнім поряд з основною спеціальністю за роки навчання в університеті здобути ще одну додаткову — із цих 3-х або 56-ти інших. «Це стане запорукою вашої переваги й пріоритету вашої кандидатури на ринку праці, сприятиме кар'єрному зростанню в майбутньому», — наголосив керівник. Також Федір Григорович нагадав про можливість здобуття подвійного документа — разом із дипломом УжНУ ще й диплома європейського зразка. До слова, того ж дня в нашому університеті презентували інноваційну надсучасну систему відеоконференцій. Завдяки спеціальному обладнанню вартістю понад 300 тисяч євро студенти зможуть, перебуваючи в Ужгороді, відвідувати лекції й заняття іноземного вишу.

Володимир Приходько, заступник голови Закарпатської ОДА, привітав учасників зустрічі від імені очільника області Олександра Ледида та зауважив: «Усіх студентів і викладачів вітаємо ще з однією подією в процесі реформування національного вишу — відкриттям базового модуля кабінету інвестиційної політики. Колосальна інвестиція вже надійшла у створення системи відеоконференцій, сьогодні відкриваємо ще один знаменний об'єкт,

і таких заходів буде дуже багато».

Посол А.Макконен подякувала за запрошення до УжНУ. «Я вперше у вашому регіоні. Причому шлях із Києва подолала на авто — хотіла більше побачити. Мені цікава діяльність вашого університету, приємно познайомитися з ректором, викладачами й студентами. У кожному виші зустрічаю чимало ентузіастів, що додає мені віри в розвиток України», — зауважила почесна гостя. Також вона наголосила: «Кожна країна світу, звичайно, прагне до залучення інвестицій. Але за це потрібно боротися. Країни, які розвиваються, конкурують за інвестиції між собою. Водночас їх залучення прагнуть і розвинені країни. Тому найкраща позиція — бути дуже активними й створювати правильний інвестиційний клімат. Під ним я розумію ефективне керівництво, прозорість і незалежну судову систему. Протягом лекцій у новому кабінеті ви дізнаєтеся чимало думок із такого приводу. Для вашого університету це особливо важливо, адже він розташований так близько до кордону з ЄС».

Насамкінець А.Макконен побажала університету успіхів, розвитку та нових здобутків.

Фото **Габріелли РУДЕНКО,**
студентки відділення журналістики.

ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: ВІДЧУВАТИ СУЧАСНІСТЬ, СТАТИ ДІЛОВИМ

ВРУЧЕННЯ ДИПЛОМІВ

Свято, яке має для кожного свій початок

Ведучі розпочинають свято. Звучить гімн. Урочистий захід відкриває директор інституту економіки і міжнародних відносин, професор Микола Палінчак. Він вітає випускників і наголошує, що 18 із них закінчили навчання з відзнакою.

Потім до слова запрошують ректора Федора Ващука. Очільник вишу закликає новоспечених спеціалістів не забувати альма-матер. Відразу ж виступає заступник голови обласної ради Андрій Сербайло та доктор фізико-математичних наук, професор Ігор Король, котрий згадає Еріка

Берна («люди, які грають в ігри» та «ігри, у які грають люди»). Із чуттєвою піснюю «Simple the best» виступає Едіта Штіфель.

Для вручення дипломів на сцену запрошують бакалаврів. Документи вручають ректор університету Ф.Ващук та директор інституту М.Палінчак. 10 вихованців отримали дипломи з відзнакою. Відтак настає черга спеціалістів та магістрів.

На цьому завершилося свято, яке має для кожного свій початок. А скільки спогадів, хвилювань і нових очікувань... Хай же доброю буде життєва дорога для випускників-2013, і не забувайте рідний виш!

Ярослава БЕНЦА,
студентка відділення журналістики.

СЕМІНАРИ

Із думкою про випускників

Кафедра фінансів і банківської справи інституту економіки і міжнародних відносин провела науково-практичний семінар «Теоретичні та прикладні аспекти проблематики функціонування банківських та парабанківських установ Закарпаття».

Ішлося про розвиток фінансово-кредитної системи Закарпаття, а також співпрацю науковців, студентів УжНУ з банківськими установами, страховими компаніями й кредитними спілками краю.

Учасниками заходу були представники 11 банківських установ регіону. Програма семінару включала тенденції розвитку банківської системи Закарпаття в посткризовий період, суть та перспективи розвитку регіональної банківської системи, емпіричні підходи до оцінки кадрового потенціалу, напрямки розвитку страхового ринку та кредитних спілок регіону. Обговорили також питання активізації співпраці банків, страхових компаній та кредитних спілок з кафедрою фінансів і банківської справи УжНУ. «Регіональна банківська система є невід'ємною складовою господарського розвитку регіону. Від того, наскільки ефективно банки виконуватимуть покладені на них завдання, залежить результативність і фінансова стабільність краю», — зазначила Віра Варцаба, доцент, завідувач кафедри.

Підбиваючи підсумки семінару, керівник підрозділу економістів також зазначила, що подібні зустрічі науковців і практиків — актуальні та стратегічно важливі. «В основу стратегії кафедри ставимо забезпечення конкурентного позиціонування нашого випускника на ринках освітніх послуг та праці. Цього можна досягти завдяки впровадженню інноваційних технологій навчання, суттєвому посиленню науково-дослідної складової, виховання у студентів уміння адаптації до змін у світлі нових вимог сьогодення. Запрошуємо охочих до постійної співпраці під девізом «Країна без науки не має майбутнього».

Наталія КАРАЛКІНА,
студентка відділення журналістики.

В УЖНУ змоделивали переговори між Україною і ЄС

Імітаційну гру з переговорів із гарвардським методом провели в інституті економіки і міжнародних відносин. Навики ділових перемовин здобували студенти 2 й 3-го курсів. Авторитетне журі оцінювало не тільки фактичний матеріал, а й те, як проходять переговори — чи правильно студенти застосовують тактичні прийоми, який стиль поведінки обирають.

Оскільки темою переговорів було підписання договору про асоціацію між Україною та ЄС, обговорили злербоденні питання відносин нашої держави та Європейського Союзу: серйозні проблеми економіки, судової системи, гуманітарної сфери.

До складу журі ввійшли: професор Микола Палінчак, кандидат історичних наук, директор інституту економіки і міжнародних відносин; Ален Панов, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, колишній консул України в Угорській Республіці; Мирослава Лендєл, професор кафедри політології та державного управління, доктор політичних наук; у ролі незалежного експерта — доцент Іван Стряпко, кандидат історичних наук, доцент кафедри політології і державного управління.

Кандидат політичних наук, викладач кафедри міжнародних відносин, ініціатор проведення цієї імітаційної гри Антоніна Стряпко розповіла, що студентам трохи

ускладнили правила, незважаючи на те, що гра проводилася вперше: «На початку ми не розподіляли ролей, тобто не сказали, яку сторону готувати — Україну чи ЄС. Тому учасники готувалися ґрунтовно до обох, щоб знати переваги й недоліки своїх опонентів. Основною метою таких принципових переговорів є абстрагування від зайвих емоцій, стереотипів та інших нашарувань, які подекуди заганяють сторони в глухий кут. Кожна з команд мала навчитися виділяти інтереси, відштовхуватися саме від них при проведенні переговорів. Зрештою, ми ставили за мету навчити студентів ще й культурі ведення переговорів — ввічливості, активному слуханню.

Переговори були схожими на реальну практику — Європейський Союз зайняв позицію «нападу», висуваючи вимоги за вимогами, а Україна мусила «виправдовуватися» та займати «оборонну позицію». Але наприкінці друга команда опанувала себе й дала достойну відповідь ЄС, виходячи з національних інтересів.

Як зазначив А.Панов, визначити переможця не вдалося, та й не було необхідності, бо кожна зі сторін продемонструвала глибокі знання та винахідливість у проведенні переговорів, отже, і голоси членів журі розділилися порівну. Вони та організатори відзначили надзвичайно високий рівень підготовки студентів, а також хорошу аргументацію, пристрасність у проведенні імітаційної гри.

Наталія КАРАЛКІНА,
студентка відділення журналістики.

«Погляд» в № 5 (151)

визнано:

фотопублікацію «Віднині — фахівці» Анни-Марії КУСТРЬО, студентки 2 курсу відділення журналістики.
Вітаємо авторку!

СЛАВНІ ДАТИ

Перші 15 років...

Факультет міжнародних відносин УжНУ, реорганізований цього року в інститут економіки і міжнародних відносин, зустрів своє 15-річчя. Із цієї нагоди в приміщенні підрозділу відбулось урочисте святкування значимої дати.

Поверх у повітряних кульках, студенти з усмішками, а всі аудиторії пополнила гучна музика — свято відчув би навіть той, хто випадково зазирнув до міжнародників.

Директор інституту Микола Палінчак зазначив: «Щиро вітаю всіх із цією хорошою датою. До неї ми приходимо з вагомими здобутками. У цей день хочеться висловити подяку активістам третього курсу, котрі подали ідею святкування річниці, а також сказати: кращих студентів немає ніде! Хай живуть міжнародники!». Після цих слів було вручено грамоти та розрізано святковий торт.

Громадський декан Каміла Шеверя запропонувала дружно заспівати рідному інституту традиційне «Happy birthday», ідею підтримали всі. Заряд емоціями та позитивними враженнями залишився надовго, тому з упевненістю скажу, що святкування в міжнародників вдалося на 100 відсотків!

Еліна АНДРУСЬ,
студентка відділення журналістики.

ПОГЛЯД
орган Українського національного університету

Орган вченої ради Ужгородського національного університету.

Замовлення № 409.
Ціна безкоштовно.

Виходить щомісяця, крім канікул. Номер підписано до друку: 01.07.13.

Засновник і видавець —
Ужгородський національний університет.
88003 м. Ужгород,
вул. Підгірна, 46.

Номер надруковано у видавничій «А-прінт», 46010 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел.: (352)52-27-37, 0673501794
Наклад 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14 (центральный корпус, поруч з аудиторією М1). Тел.: 64-32-46.

Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор
В.Ю.Тарасюк.

Дизайн: Л.Я.Поліха.
Набір: М.Б.Гараздій.
Коректура: А.В.Малахова.